

Paweł Świdorski

WPLYW ORGANIZACJI SAMORZĄDU GOSPODARCZEGO NA ROZWÓJ REGIONÓW W KRAJACH ZACHODNICH UNII EUROPEJSKIEJ

Funkcja samorządu gospodarczego państw członkowskich Unii Europejskiej, związana z podstawowym celem, jakim jest reprezentacja interesów podmiotów gospodarczych zrzeszonych w jego strukturach organizacyjnych, wydaje się zmieniać w kontekście rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w demokracjach europejskich. Światowe procesy globalizacyjne oraz proces integracji państw Unii Europejskiej powodują istotne zmiany w sposobie zarządzania organizmem państwa i przejście szeregu funkcji administracyjnych przez regionalne i lokalne jednostki samorządu terytorialnego. Procesy decentralizacyjne zachodzące w krajach UE do połowy lat dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia związane były ze sferą administracji. W kolejnych latach decentralizacja rozszerzona została na obszar polityki, co doprowadziło do zwiększenia samorządności regionów. Procesy te przyczyniają się do zwiększenia udziału społeczności lokalnych w kreowaniu polityki rozwoju na szczeblu lokalnym i regionalnym. Osiągnięcie płaszczyzny partnerskiej wobec organów administracji państwowej i samorządowej wymaga powoływania struktur organizacyjnych pozwalających na skuteczną reprezentację interesów społeczności lokalnej. Funkcję tę pełnią organizacje pozarządowe, a w przypadku środowisk gospodarczych organizacje samorządu gospodarczego. Formalne włączenie organizacji samorządu gospodarczego w struktury instytucji stanowiących o kierunkach polityki regionalnej zaznacza pozycję partnerską tych organizacji względem administracji centralnej i samorządowej. Charakterystycznym przykładem są rozwiązania przyjęte przez rząd Wielkiej Brytanii w roku 1997¹, kiedy to zdefiniowano kierunki polityki regionalnej. Miało to na celu:

1) poprawę koordynacji polityk na szczeblu regionalnym przez uregulowania współpracy instytucji regionalnych,

¹ *Your Region, Your Choice: Revitalising the English Regions*, Government's White Paper, May 2002, s. 21-22.

- 2) zbliżenie administracji do społeczności lokalnych poprzez zwiększenie znaczenia instytucji regionalnych,
- 3) uznanie zróżnicowania regionalnego jako ważnego elementu w określaniu priorytetów polityki rozwoju regionalnego.

Realizacja tych zadań została powierzona powołanym w tym celu instytucjom:

- 1) Regionalnym Agencjom Rozwoju (*Regional Development Agencies*), których działalność ma na celu realizację zrównoważonego rozwoju regionalnego,
- 2) izbom regionalnym (*regional chambers*), mającym charakter wspólnej platformy partnerskiej reprezentantów środowisk gospodarczych, społeczności lokalnej oraz instytucji zewnętrznych powiązanych z rozwojem danego regionu,
- 3) Biurom Rządowym (*Government Offices*), odpowiedzialnym za politykę regionalną i nowe programy, wspomagającym działania Regionalnych Agencji Rozwoju i izb regionalnych.

Izby regionalne, w skład których wchodzi przedstawiciele brytyjskich izb handlowych, jako organizacji samorządu gospodarczego, mają za zadanie²:

- 1) ciągły nadzór nad działalnością Agencji Rozwoju Regionalnego,
- 2) koordynację i integrację strategii regionalnych,
- 3) występowanie formalnie jako instytucja planująca rozwój regionalny,
- 4) współpracę z biurami rządowymi.

Brytyjski model rozwoju regionalnego przewiduje zatem istotną rolę organizacji samorządu gospodarczego w procesie planowania strategicznego na szczeblu regionalnym.

U schyłku ubiegłego stulecia relacja państwo–społeczeństwo obywatelskie nabrała nowego znaczenia. Ingerencję administracji państwowej dysponującej dobrami publicznymi ograniczono w sferze gospodarki do funkcji regulacyjnej. Procesy prywatyzacji, demokratyzacji, decentralizacji i partycypacji społecznej sprawiają, że w sferze gospodarki interesy sektora prywatnego zbiegają się z interesem publicznym, co stwarza nowe perspektywy działalności na zasadach partnerstwa. Współpraca sektora publicznego i prywatnego, określana terminem partnerstwa publiczno-prywatnego (*Public-Private Partnership*), realizowana jest w dwóch wymiarach: na poziomie strategii i polityki gospodarczej oraz na poziomie operacyjnym. Wspólna działalność obu sektorów obejmuje:

- 1) platformę dialogu,
- 2) uregulowania dotyczące sfery gospodarki,
- 3) działalność edukacyjną i szkoleniową,
- 4) infrastrukturę,
- 5) rozwój sektora gospodarki prywatnej.

W wymienionych obszarach wspólnych działań podejmowanych przez sektor publiczny i prywatny istotną rolę odgrywają organizacje samorządu gospodarczego. Działają one przez:

² *Ibidem*, s. 27.

- 1) delegowanie przedstawicieli do zespołów opracowujących strategię rozwoju gospodarczego, plany zagospodarowania, programy gospodarcze itp. oraz przekazywanie opinii środowisk gospodarczych w tym zakresie,
- 2) przejmowanie szeregu zadań związanych z regulacją życia gospodarczego i działalność na rzecz ładu gospodarczego,
- 3) prowadzenie edukacji zawodowej i krótkich form edukacyjnych z zakresu kształcenia kadr oraz informowanie odnośnie warunków prowadzenia działalności gospodarczej,
- 4) bezpośrednie wykonawstwo zadań związanych z infrastrukturą oraz pośrednictwo w kontraktacji wykonawców sektora prywatnego,
- 5) usługi na rzecz podmiotów gospodarczych z zakresu konsultingu, analiz rynkowych, promocji i informacji gospodarczej.

Wymienione procesy zachodzące w krajach Unii Europejskiej wpływają na kształtowanie postaw obywatelskich. Grupy społeczne powiązane wspólną działalnością zawodową i gospodarczą postrzegają swoje partykularne interesy jako związane bezpośrednio z rozwojem otoczenia zarówno w wymiarze lokalnym, jak i regionalnym, krajowym i unijnym. Interes prywatny zatem coraz bardziej powiązany jest z interesem publicznym, a reprezentacja własnych interesów poszczególnych grup staje się w pewnej mierze działaniem na rzecz interesu ogółu.

Działania podejmowane na rzecz kreowania warunków sprzyjających prowadzeniu działalności gospodarczej wykraczają poza wąski zakres interesów partykularnych i nabierają charakteru działalności na rzecz ogólnego ładu gospodarczego. W skali regionu decentralizacja administracji i wzrost samodzielności politycznej zmierzają do bezpośredniego zaangażowania społeczności lokalnych w procesy rozwoju regionalnego. W procesach tych istotną rolę odgrywiają środowiska gospodarcze reprezentowane przez organizacje samorządu gospodarczego. Co za tym idzie, działalność organizacji samorządu gospodarczego w kontekście rozwoju regionalnego może być rozpatrywana w aspekcie uczestnictwa tych organizacji w procesie planowania polityki gospodarczej regionu oraz opiniowania aktów prawnych, programów, inicjatyw władz szczebla regionalnego i lokalnego czy też poszczególnych projektów związanych ze sferą gospodarki. Organizacje samorządu gospodarczego w krajach Unii Europejskiej stanowią istotny element zespołów powoływanych do opracowania strategii lokalnego, regionalnego i krajowego rozwoju gospodarczego.

Omówiony powyżej brytyjski system rozwoju regionalnego przewiduje uczestnictwo przedstawicieli samorządu gospodarczego w strukturach izb regionalnych odpowiedzialnych za opracowanie strategii. Partycypacja przedstawicieli środowisk gospodarczych sprzyja rozwojowi przedsiębiorczości z uwagi na znajomość warunków lokalnych oraz specyfiki struktury gospodarki regionu. Strategie tworzone przy aktywnym udziale przedstawicieli społeczności lokalnych pozwalają na pełniejsze wykorzystanie potencjału regionu, co umożliwi zapewnić adekwatnych warunków zrównoważonego rozwoju regionalnego i jego konkurencyjności. Brytyjskie izby handlowe tworzone na bazie przepisów prawa prywatnego nie przewidują obligatoryjnej przynależności podmiotów gospodarczych do ich

struktur, w związku z czym nie reprezentują środowisk gospodarczych jako całości. Prawo prywatne nie przewiduje również przejmowania zadań administracyjnych z mocy ustawy. Obowiązująca regulacja dotycząca brytyjskich izb handlowych przewiduje jednak podejmowanie określonych zadań administracyjnych na zasadzie współpracy i zawierania umów z rządem oraz władzami, organizacjami i instytucjami tak ponadnarodowymi, jak i krajowymi, lokalnymi oraz innymi podmiotami³.

Regulacje dotyczące organizacji szczebla krajowego irlandzkich izb handlowych, które podobnie jak izby brytyjskie zakładane są na podstawie prawa prywatnego, określają zadania samorządu gospodarczego w tym zakresie. Polegają one na przygotowywaniu i promowaniu ustaw leżących w interesie handlu, wytwórczości i żeglugi⁴. Deklaracja polityki w odniesieniu do rozwoju regionalnego stanowi, że „izby handlowe są kluczowym czynnikiem lokalnego rozwoju gospodarczego i dlatego też zainteresowane są one polityką samorządu lokalnego oraz podejmowaniem działań z władzami i instytucjami samorządowymi”⁵.

Przepisy dotyczące izb handlu i przemysłu krajów Unii Europejskiej, w których organizacje te stanowią na bazie prawa prywatnego na mocy odrębnych aktów prawnych wyższej rangi, umożliwiają samorządowi gospodarczemu podejmowanie działań w sferze rozwoju gospodarczego, jednakże bezpośredni udział izb Portugalii i Szwecji w tym zakresie wydaje się zawężony do reprezentacji interesów związanych z rozwojem działalności gospodarczej sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Regulacja fińska przewiduje, że izba handlowa w celu wypełnienia swoich funkcji dokłada starań, aby wywierać wpływ na władze i prawodawstwo w trosce o interesy handlu i przemysłu oraz rozwój gospodarki wolnorynkowej⁶. Uczestnictwo izb fińskich w procesie rozwoju gospodarczego na szczeblu lokalnym i regionalnym zaznacza się wyraźnie przez stworzenie możliwości członkostwa gminy w organizacjach samorządu gospodarczego⁷.

Systemy organizacyjne samorządu gospodarczego państw członkowskich Unii Europejskiej, w których jako baza przyjęte są przepisy prawa publicznego, umożliwiają organizacjom samorządowym reprezentację interesów środowisk gospodarczych jako całości z uwagi na obowiązkową przynależność do nich podmiotów gospodarczych. Ponadto szereg zadań o charakterze administracyjnym delegowanych jest jednostkom samorządu gospodarczego przez administrację centralną. Na terenie Wielkiego Księstwa Luksemburga organizacje samorządu gospodarczego bezpośrednio włączone są w proces rozwoju gospodarczego kraju. Na mocy ustawy z 4 kwietnia 1924 roku izby zawodowe mają prawo przedkładania propozycji rządowi, który po weryfikacji przedkłada je Izbie Deputowanych. Procedura ta bazuje na obieralnym charakterze Izby Handlowej Wielkiego Księstwa Luksemburga i związana jest z prawem do inicjatywy legislacyjnej przyznanej deputowanym. W procedurze legislacyjnej biorą udział, oprócz Izby Handlowej

³ Memorandum of Association of British Chambers of Commerce, London the 23rd June, 1875, art. 3.

⁴ Memorandum of Association of the Chambers of Commerce of Ireland, Dublin July 12th, 1923, art. 3, punkt e.

⁵ <http://www.chambersireland.ie/index.asp?locID=33&docID=1> (12.01.03).

⁶ Statutory Order nr 337 z dnia 15 kwietnia 1988 roku, rozdz. 2, art. 4.

⁷ *Ibidem*, art. 5.

oraz izb zawodowych, Rada Państwa (*Conseil d'Etat*) i Rada Gospodarcza i Społeczna (*Conseil Economique et Social*)⁸.

Działalność izb handlu i przemysłu Włoch w zakresie rozwoju regionalnego sformułowana jest przez organizację szczebla krajowego *unioncamere* jako naturalna misja izb handlowych przewidująca promocję lokalnych systemów gospodarczych przez ułatwianie współpracy głównych podmiotów publicznych i prywatnych w celu waloryzacji regionów⁹. Izby włoskie są inicjatorami szeregu przedsięwzięć związanych z infrastrukturą regionów, zwłaszcza w dziedzinie komunikacji, oraz finansowaniem inwestycji. Osobne projekty przygotowywane są przez izby odnośnie programów rozwoju obszarów leśnych i rolniczych¹⁰. Zaangażowanie włoskich organizacji samorządu gospodarczego w rozwój gospodarki lokalnej i regionalnej przewidziane jest w programie „Cento patti per lo sviluppo”¹¹ (Sto paktów dla rozwoju), przewidującym aktywność izb handlowych w tym zakresie przez podejmowanie inicjatyw na rzecz rozwoju infrastruktury w ośrodkach lokalnych.

System izb gospodarczych Austrii reprezentuje całość środowisk gospodarczych tego kraju tak z uwagi na przynależność obligatoryjną podmiotów gospodarczych, jak i strukturę branżową zgodną ze strukturą gospodarki poszczególnych landów. Rozwój gospodarki kraju jest, według Izby Gospodarczej Austrii, podstawą rozwoju społeczeństwa demokratycznego; zgodnie z deklaracją, że „pewna przyszłość w społeczeństwie demokratycznym z osobistą wolnością, dobrobytem i jakością życia jednostki jest gwarantowana jedynie przez silną gospodarkę”¹². Rozbudowana organizacja izb gospodarczych pozwala na skuteczne promowanie rozwoju gospodarki zarówno w skali kraju, jak i poszczególnych regionów. W zakresie planowania gospodarczego izby austriackie pełnią funkcję doradczą, informacyjną i opiniodawczą, wywierając znaczny wpływ na kształtowanie polityki gospodarczej i socjalnej na poziomie regionalnym i krajowym. Podobną rolę odgrywa również samorząd gospodarczy Niemiec, przy czym jego działalność, w odroźnieniu od izb austriackich, nie dotyczy obszaru polityki socjalnej.

W planowaniu rozwoju regionalnego charakter doradczy mają również izby handlu i przemysłu Francji. Cechą regulacji francuskiej jest powiązanie działalności izb z zadaniami administracji państwowej na zasadzie komplementarności. Izby francuskie mają szerokie uprawnienia w zakresie zarządu obiektami infrastruktury lokalnej i tym samym znaczny wpływ na decyzje w zakresie planowania rozwoju gospodarczego na szczeblu lokalnym i regionalnym. Rozwój regionalny we Francji stwarza potrzebę modernizacji systemu samorządu gospodarczego, który w opinii krajowej izby handlu i przemysłu powinien przejawiać się w zmia-

⁸ L'Arrêté Grand-Ducal du 22 novembre 1924 pris en execution de la loi du 4 avril 1924 et portant reglement de la procedure électorale pour les chambres professionnelles à base électorale.

⁹ <http://www.unioncamere.it/programma.asp#3> (12.01.03).

¹⁰ Polityka izb włoskich w zakresie rozwoju obszarów rolniczych i leśnych określana jest jako „politica di filiera”, *ibidem*.

¹¹ *Ibidem*.

¹² *Grundsatzprogramm, Leitlinien und Leitbild der Wirtschaftskammern Oesterreichs*, <http://portal.wko.at/> (23.11.01).

nie systemu wyborów do władz izby, ustanowieniu elastycznego systemu zarządzania, zmniejszeniu nadzoru ze strony administracji centralnej¹³. Jednym z kierunków działań izb francuskich na rzecz aktywnego uczestnictwa środowisk gospodarczych w procesie rozwoju regionalnego jest rozszerzenie współpracy szefów przedsiębiorstw z otoczeniem lokalnym¹⁴.

W zakresie planowania rozwoju gospodarczego szczególna rola przypada hiszpańskim izbom handlu, przemysłu i żeglugi, bowiem Rada Najwyższa Izb (*El Consejo Superior de Cámaras*) odpowiedzialna jest za opracowanie narodowego planu promocji eksportu. Plan przygotowuje i wnosi do Ministerstwa Przemysłu Handlu i Turystyki Rada Najwyższa Izb¹⁵, a Ministerstwo zatwierdza jego projekt oraz daje wytyczne co do jego wykonania i niezbędnych działań. W planie określone są środki przeznaczone do jego realizacji. W ramach planu promocji eksportu izby mogą realizować promocję turystyki za granicą, przy czym kwestia ta ujęta zostaje w aneksie do planu.

Regulacje dotyczące izb handlu i przemysłu krajów Unii Europejskiej opierające się na prawie publicznym określają rolę samorządu gospodarczego w stosunku do administracji jako doradczą i opiniodawczą. Stanowisko środowisk gospodarczych reprezentowane przez organizacje samorządu gospodarczego odnośnie istotnych kwestii dotyczących rozwoju gospodarczego na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym traktowane jest jako ważny element kreowania polityki w tym zakresie.

System austriacki, zgodnie z regulacją z roku 1994¹⁶ dotyczącą samorządu gospodarczego, przyznał izbom handlowym¹⁷ szeroki zakres kompetencji opiniodawczych w obszarze polityki gospodarczej: przekazywanie władzom wniosków, ekspertyz i raportów dotyczących warunków gospodarki oraz uregulowań dotyczących warunków pracy, ochrony pracy, ubezpieczeń społecznych, rynku pracy, spraw mieszkaniowych, wyżywienia i edukacji, sporządzanie ekspertyz w zakresie zakładania i organizacji instytucji publicznych związanych z promocją gospodarki i powiązanej z tym edukacji zawodowej oraz sporządzanie opracowań i przedstawianie propozycji dotyczących ustalania cen wyrobów i usług.

System niemiecki w sferze polityki rozwoju gospodarczego określa zakres opinii środowisk gospodarczych jako działanie na rzecz rozwoju przedsiębiorczości oraz wsparcie i doradztwo władzom administracyjnym za pomocą inicjatyw, ekspertyz i raportów¹⁸.

Regulacja obowiązująca na terenie Francji traktuje działalność samorządu gospodarczego w sferze polityki rozwoju gospodarczego jako komplementarną

¹³ *Des Chambres de Commerce et d'Industrie plus efficaces pour des territoires plus dynamiques, Assemblée des Chambres de Commerce et d'Industrie, Paryż 2002, s. 4.*

¹⁴ *Ibidem*, s. 3.

¹⁵ Ley 3/1993, de 22 marzo. *Basica de las Camaras Oficiales de Comercio, Industria y Navegacion*, rozdz. 1, art. 2, punkt 3, l-4.

¹⁶ *Handelskammergesetz in der Fassung der 11. HKG-Novelle*, art. 4.

¹⁷ Izby handlowe (*Handelskammern*) zostały zastąpione izbami gospodarczymi (*Wirtschaftskammern*) na podstawie regulacji z roku 1998.

¹⁸ *Gesetz zur vorläufigen Regelung des Rechts der Industrie- und Handelskammern vom 18. Dezember 1956*, art. 1.

w stosunku do administracji. Program działalności samorządu gospodarczego przewiduje przekazywanie rządowi opinii i informacji, jakie są przez organ ten wymagane odnośnie przemysłu i handlu, oraz przedstawianie opinii w tym zakresie¹⁹. Przepisy francuskie określają obszary związane z polityką rozwoju gospodarczego, odnośnie do których organy administracyjne zasięgają opinii samorządu gospodarczego w trybie obligatoryjnym²⁰. Są to: regulacje dotyczące zwyczajów handlowych, powoływanie nowych izb, giełd handlowych, biur agentów wymiany oraz żeglugi, trybunałów handlowych, oddziałów Banku Francji, magazynów ogólnych, salonów publicznej sprzedaży towarów w okręgu objętym kompetencjami izby, opłaty transportowe, roboty publiczne oraz dotyczące ich podatki i opłaty w tym okręgu, a także stawki dla siły roboczej z tytułu pracy w zakładach karnych. Regulacja francuska dotycząca samorządu gospodarczego określa również zakres spraw, w jakich izby handlowe winny przedkładać swoje opinie z własnej inicjatywy²¹. Dotyczy to projektowanych zmian w prawodawstwie dotyczącym handlu, ceł i gospodarki, taryf celnych, regulacji w zakresie usług transportowych, a także taryf i regulacji odnoszących się do instytucji związanych z handlem w okręgu objętym kompetencjami danej izby.

Kompetencje izb handlu, przemysłu i żeglugi w Hiszpanii dotyczące sfery opiniodawczej w polityce gospodarczej określone są w sposób ogólny przez obowiązującą regulację stanowiącą, że izba jest organem doradczym i współpracuje z administracją publiczną²². W ramach funkcji administracyjno-prawnych izb handlu, przemysłu i żeglugi regulacja hiszpańska przewiduje:

- 1) składanie rządowi przez Ministerstwo Przemysłu, Handlu i Turystyki propozycji dotyczących uregulowań prawnych niezbędnych i sprzyjających rozwojowi handlu, przemysłu i żeglugi,
- 2) funkcjonowanie izb w zakresie rozwoju handlu, przemysłu i żeglugi na zasadach organu pomocniczego administracji publicznej, zgodnie z warunkami określonymi przez administrację²³.

Rada Najwyższa Izb (*El Consejo Superior de Cámaras*) zobowiązana jest, w świetle przepisów regulacji hiszpańskiej, do pomocy administracji państwowej na warunkach przez nią określanych w dziedzinach bezpośrednio dotyczących handlu, przemysłu i żeglugi oraz do pełnienia funkcji administracyjnych dotyczących całego państwa, które to funkcje zostają jej zlecone²⁴.

W kwestii kompetencji izb handlu i przemysłu regulacja grecka z roku 1988²⁵ stanowi, że izba jest ciałem doradczym władz w zakresie prawa handlowe-

¹⁹ Loi de 9 avril 1898 relative aux Chambres de Commerce et aux chambres consultatives des arts et manufactures, Titre II Attributions des Chambres de Commerce, art. 11.

²⁰ *Ibidem*, art. 12.

²¹ *Ibidem*, art. 13.

²² Ley 3/1993, de 22 marzo. Básica de las Cámaras Oficiales de Comercio, Industria y Navegación, rozdz. 1, art. 1, punkt 1.

²³ *Ibidem*, art. 2.

²⁴ *Ibidem*, art. 18, punkt 2.

²⁵ Les Chambres de Commerce et d'Industrie en Grece, loi du 7 janvier 1988, art. 2 [tłumaczenie na język francuski dla Eurochambres, 1997].

go i rozwoju gospodarczego, a w skład jej zadań wchodzi analiza problemów gospodarczych i wyrażanie opinii.

Regulacja holenderska z roku 1963²⁶ traktowała cele izb w sposób bardzo ogólnikowy, określając, że zadaniem ich jest promowanie interesów handlu, przemysłu, rzemiosła i usług. Aktualnie obowiązujące przepisy z roku 1998²⁷ przewidują doradztwo organom rządowym w kwestiach gospodarczych. Nowa regulacja pozwala izbom pełniej włączyć się w planowanie rozwoju regionu: politykę ogólną i ustalanie priorytetów²⁸. Zadania statutowe izb holenderskich przewidują jako obszar działania doradztwo, zadania dobrowolne natomiast przewidują stymulowanie handlu oraz doradzanie rządowi w sprawach dotyczących sfery gospodarki.

Regulacje dotyczące samorządu gospodarczego w krajach Unii Europejskiej, w których systemy samorządowe oparte są na przepisach prawa prywatnego, w sposób ogólny traktują kwestię powiązania administracji państwowej z organizacjami środowisk gospodarczych w zakresie współpracy w sferze polityki rozwoju gospodarczego. W systemie organizacyjnym samorządu gospodarczego handlu, przemysłu i usług Finlandii kompetencje izb w tym zakresie określone są regulacją z roku 1988²⁹, która przewiduje, że izba handlowa winna:

- 1) wywierać wpływ na władze i prawodawstwo w trosce o interesy handlu i przemysłu oraz rozwój gospodarki wolnorynkowej,
- 2) promować współpracę pomiędzy sektorami handlu i przemysłu a władzami administracyjnymi,
- 3) promować rozwój handlu i przemysłu przez doradztwo oraz informowanie w zakresie spraw związanych z tą sferą gospodarki,
- 4) działać na rzecz współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami oraz promować handel zagraniczny.

W krajach członkowskich Unii Europejskiej, w których w stosunku do samorządu gospodarczego nie obowiązują odrębne regulacje, a izby handlowe stanowią na bazie prawa prywatnego, kwestia współpracy jednostek samorządu gospodarczego z administracją państwową nie jest traktowana na zasadzie obligatoryjności. Regulacja dotycząca powołania Stowarzyszenia Izb Handlowych Irlandii określa zakres opiniodawczy organizacji szczebla krajowego³⁰ przez promowanie rozwoju i wspieranie irlandzkiego przemysłu i handlu generalnie, a w szczególności:

- 1) promowanie, rozwijanie i wspieranie wspólnych interesów członków Stowarzyszenia Izb Handlowych Irlandii,
- 2) komunikowanie społeczeństwu, rządowi oraz innym odpowiednim instytucjom, a także członkom izb i stowarzyszonym organizacjom, tak w Irlandii, jak i poza nią, opinii Stowarzyszenia dotyczących istotnych kwestii związanych z życiem gospodarczym,

²⁶ Chambers of Commerce and Industry Act z dnia 27 czerwca 1963, Staatsblad 632.

²⁷ <http://www.kvk.nl/kvk/inhoud.htm> (12.12.00).

²⁸ *Ibidem*, punkt 4 ustawy z 1998 roku.

²⁹ Statutory Order nr 337 z dnia 15 kwietnia 1988 roku, rozdz. 2, art. 4.

³⁰ Memorandum of Association of the Chambers of Commerce of Ireland, Dublin July 12th, 1923, art. 3.

- 3) składanie petycji do parlamentu w każdej sprawie dotyczącej handlu, wytwórczości i żeglugi,
- 4) opracowywanie i promowanie ustaw leżących w interesie handlu, wytwórczości i żeglugi.

W przypadku organizacji szczebla krajowego w Wielkiej Brytanii i jej współpracy z administracją państwową obowiązująca regulacja dopuszcza możliwość takiej działalności, uzależniając ją od decyzji władz Stowarzyszenia Brytyjskich Izb Handlowych.

Organizacje samorządu gospodarczego w krajach zachodnich Unii Europejskiej uczestniczą w procesie rozwoju gospodarczego na szczeblu lokalnym, regionalnym oraz krajowym przez czynny udział na etapie planowania, a także przez opiniowanie aktów prawnych i uregulowań dotyczących obszaru gospodarki i zagadnień społecznych związanych ze środowiskami gospodarczymi. W tym zakresie wydawanie opinii może być realizowane z mocy prawa w przypadku obowiązku zasięgnięcia opinii samorządu gospodarczego przez instytucje administracji państwowej lub w sposób dobrowolny w przypadku istotnych kwestii dotyczących środowisk gospodarczych.

Bibliografia

- Articles of Association. British Chambers of Commerce, London the 30th day of October 1996.
- Berliner Landesgesetz ueber die Industrie- und Handelskammer zu Berlin (IHKG), Gesetz- und Verordnungsblatt fuer Berlin vom 17. Oktober 1957 (GVBI. S. 1636) in der Fassung der Bekanntmachung vom 21. Maerz 1967 (GVBI. S. 5129), zuletzt geandert am 22. Juni 1983 (GVBI. S. 933), <http://www.berlin.ihk.de/produktmarken/produktmarken.jsp> (23.03.02).
- Bundesgesetz 153: Aenderungen des Wirtschaftskammergesetzes 1998, 28 grudnia, 2001, (NR: GP XXI IA 501/A AB 849 S. 83. BR: 6490 AB 6525 S. 682.).
- Bye Laws of the Chambers of Commerce of Ireland.
- Bye-Laws made pursuant to clause 26 of the articles of association. Approved by National Council on 10th December 1996 and adopted by the Board of Directors on 23rd January 1997.
- Chambers of Commerce and Industry Act z dnia 27 czerwca 1963, Staatsblad 632 [tłumaczenie Izba Przemysłowo-Handlowa Holandii dla Eurochambres].
- Chambers of Commerce and Industry Act, No. 25029 z roku 1997 [regulacja holenderska – tłumaczenie oficjalne na język angielski].
- Decree-Law No. 22/92 of October 29 Ministry of Commerce and Tourism [tłumaczenie oficjalne Ministerstwa Handlu i Turystyki Portugalii].
- Décret du 28 septembre 1938 portant organisation des Chambres Régionales de Commerce et d'Industrie.

- Décret n 64-1200 du 4 decembre 1964 (modifié par Décret n 77-121 du 9 fevrier 1977) portant création d'une assemble permanente des Chambres de Commerce et d'Industrie.
- Décret n 88-291 du 28 mars 1988 relatif a l'organisation des chambres de commerce et d'industrie et a élection de leurs membres et délégués consulaires.
- Gesetz zur vorlaeufigen Regelung des Rechts der Industrie- und Handelskammern vom 18. Dezember 1956 [regulacja niemiecka].
- Handelskammergesetz in der Fassung der 11. HKG-Novelle, BGBl. Nr. 661/1994 [regulacja austriacka].
- La Loi du 4 avril 1924 portants création de chambres professionnelles à base électorale.
- Legge n. 580 del 29 dicembre 1993, Riordinamento delle camere di commercio, industria, artigianato e agricoltura.
- Les Chambres de Commerce et d'Industrie en Grece, loi du 7 janvier 1988 [tłumaczenie na język francuski dla Eurochambres, 1997].
- Ley 3/1993, de 22 marzo. Básica de las Cámaras Oficiales de Comercio, Industria y Navegación [BOE nr 70, pozycja 7730, z dnia 23 marca 1993].
- Lo Statuto dell'UNIONCAMERE.
- Lo Statuto della Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Napoli.
- Loi de 9 avril 1898 relative aux Chambres de Commerce et aux chambres consultatives des arts et manufactures.
- Loi n 87-550 du 16 juillet 1987 relative aux juridictions commerciales et au mode d'élection des délégués consulaires et de membres des Chambres de Commerce et d'Industrie.
- Memorandum of Association of British Chambers of Commerce, London the 23rd June, 1875.
- Memorandum of Association of the Chambers of Commerce of Ireland, Dublin July 12th, 1923.
- New Articles of Association of the Chambers of Commerce of Ireland.
- Satzung der Industrie- und Handelskammer zu Berlin vom 21. Juni 1957 (ABI. S. 1371) in der Fassung vom 19. Januar 1970 (ABI. S. 256), zuletzt geändert am 11. Dezember 2001.
- Statutory order concerning chambers of commerce issued in Helsinki, April 15, 1988 [tłumaczenie oficjalne Ministerstwa Handlu i Przemysłu Finlandii].
- Ustawa dotycząca formalnego uznania izb handlowych z dnia 7 czerwca 1990 r. dotycząca izb szwedzkich [tłum. Elżbieta Świącicka].
- Wirtschaftskammergesetz 1998 – WKG. Bundesgesetz ueber die Kammern der gewerblichen Wirtschaft. BGBl.I Nr. 103/1998.